

Programma van toetsing en afsluiting Schooljaar 2016 - 2017

havo 4 tweede fase

St-Gregorius College

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: Nederlandse taal en literatuur

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

De stof wordt klassikaal geïntroduceerd, waarna je individueel of in groepjes verder werkt. Per blok krijg je een werkwijzer. Elk blok wordt afgesloten met een of meer toetsen. In havo 4 wordt extra nadruk gelegd op de onderdelen spelling en stijl, die in T44 getoetst worden.

Daarnaast is er extra aandacht voor woordkennis.

Aantal lessen: havo 4: 4 havo 5: 3,5

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

HD Handelingsdeel P41

Moment: P41

Weefactor: 0

Toetsduur: Leerstof: Boek 1 lezen en verwerkingsopdracht maken.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P42

Moment: P42

Weefactor: 0

Toetsduur: Leerstof: Boek 2 lezen en verwerkingsopdracht maken.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P42

Moment: P42

Weefactor: 0

Toetsduur: Leerstof: Boek 3 lezen en verwerkingsopdracht maken.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P51

Moment: P51

Weefactor: 0

Toetsduur: Leerstof: Boek 4 en 5 lezen en verwerkingsopdracht maken.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P52

Moment: P52

Weefactor: 0

Toetsduur: Leerstof: Boek 6 lezen en verwerkingsopdracht maken.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P52

Moment: P52; inl. wk2

Weefactor: 0

Toetsduur: Leerstof: 3 schrijfoopdrachten van 500 woorden in de klas gemaakt, moet uiterlijk in orde zijn de woensdag na de kerstvakantie, 15.30 uur.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: Nederlandse taal en literatuur

Schooljaar 2016 - 2017

HD Handelingsdeel P53

Moment: P53

Weefactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: Boek 7 lezen en verwerkingsopdracht maken. Lezen van een bundel met gedichten.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P53

Moment: P53; inl. wk9

Weefactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: Leesdossier bestaande uit minimaal 5 op school gemaakte verdiepingsopdrachten in orde.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

PO Praktische opdracht P43

Moment: Wk6; inl. wk11

Weefactor: 10

Toetsduur:

Leerstof: Maken van een literair werkstuk n.a.v. 3 gelezen boeken.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T44

Moment: T44

Weefactor: 15

Toetsduur: 100 minuten

Leerstof: Alle theorie over spelling en stijl. Woordenlijst uitgereikt bij het vak Nederlands.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja

Het gebruik van een laptop is niet toegestaan. Bij de beoordeling van de toets van leerlingen aan wie extra faciliteiten zijn toegekend i.v.m. dyslexie worden "herhaalfouten" niet meegerekend.

SE Toets T52

Moment: T52

Weefactor: 30

Toetsduur: 150 minuten

Leerstof: Schrijfvaardigheid.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja

Als het handelingsdeel P52 niet tijdig is ingeleverd en/of met voldoende is beoordeeld, is deelname aan deze toets niet mogelijk en maak je de herkansingstoets. In dat geval vervallen de andere herkansingsmogelijkheden van die periode.

Het gebruik van een laptop is niet toegestaan. Bij de beoordeling van de toets van leerlingen aan wie extra faciliteiten zijn toegekend i.v.m. dyslexie worden "herhaalfouten" niet meegerekend.

SL Toets P51-P53

Moment: P51-P53

Weefactor: 20

Toetsduur:

Leerstof: Betoog in de klas, tussen oktober en februari.

Wijze van toetsing: Mondeling

Type toets: Spreekvaardigheid

Herkansing: Nee

SL Toets T53

Moment: T53

Weefactor: 25

Toetsduur:

Leerstof: Alle theorie van literatuur uit havo 4 en 5; minimaal 5 gelezen werken van de boekenlijst, waaronder een dichtbundel.

Wijze van toetsing: Mondeling

Type toets: Spreekvaardigheid

Herkansing: Nee

Als het handelingsdeel P53 niet tijdig is ingeleverd en/of niet is goedgekeurd, is deelname aan deze toets niet mogelijk en maak je de herkansingstoets. In dat geval vervallen andere herkansingsmogelijkheden van die periode.

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: Engelse taal en literatuur

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

In havo 4 wordt gewerkt met de methode Of Course, waarin de vier vaardigheden (lezen, luisteren, schrijven en spreken) ruimschoots aan bod komen. Door middel van het idioomboek Follow Up wordt er nog extra aan vocabulaire gewerkt. Daarnaast wordt er regelmatig met door de docent verstrekte eindexamens gewerkt. Daarnaast lezen de leerlingen in havo 4 en 5 minimaal 3 boeken uit de Blackbirds reeks.

Aantal lessen: havo 4: 3,5 (3-3-4-4) havo 5: 3

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

SE Toets T44

Moment: T44

Weefactor: 25

Toetsduur: 100 minuten

Leerstof: Toets over idioom (Follow Up 1 t/m 50, alleen Engels-Nederlands) en grammatica (de behandelde grammatica uit Of Course).

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja

SE Toets T51

Moment: T51

Weefactor: 25

Toetsduur: 100 minuten

Leerstof: Schrijfopdracht.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Toegestaan hulpmiddel: Handwoordenboek Nederlands-Engels.

Herkansing: Ja

SL Toets T52

Moment: T52: jan 2018

Weefactor: 25

Toetsduur: 2 x 45 minuten

Leerstof: Luistertoets (cito).

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Luistervaardigheid

Herkansing: Nee

SE Toets T53

Moment: T53

Weefactor: 25

Toetsduur: 20 minuten

Leerstof: Spreekvaardigheid en kennis van drie gelezen boeken: verkrijgbaar via de schoolmediatheek.

Wijze van toetsing: Mondeling + 20 min. voorb.

Type toets: Spreekvaardigheid

Herkansing: Nee

Bij voorbereiding toegestaan hulpmiddel: Handwoordenboek Engels-Nederlands.

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: wiskunde A

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Werkwijze in de lessen

De leerstof is uit Moderne wiskunde, 4 en 5 havo, wis A, 11e editie.

Je werkt zelf aan de opdrachten, zonodig in overleg met klasgenoten.

Je controleert zelf je oplossingen en antwoorden.

Waar nodig bespreekt je docent in de les de rode draad.

Je bent zoveel mogelijk zelfstandig bezig.

Bijzonderheden

Eens in de ongeveer 3 weken krijg je een voortgangstoets, ofwel in de vorm van een schriftelijke toets, ofwel in de vorm van een praktische opdracht.

Aantal lessen: havo 4: 3 havo 5: 3

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

SE Toets T44

Moment: T44 Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Alle leerstof vanaf klas havo 4.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Deze toets telt voor de overgang 4 keer mee.

Type toets:

Herkansing: Ja Toegestaan hulpmiddel: GR.

SE Toets T51

Moment: T51 Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Hoofdstuk 1 en 2 en eventueel uitgereikte stencils.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Toegestaan hulpmiddel: GR.

Type toets:

Herkansing: Ja

PO Praktische opdracht P52

Moment: Wk45; inl.wk50 Weegfactor: 10

Toetsduur: Leerstof: Statistiek op pc.

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T52

Moment: T52 Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Hoofdstuk 1 t/m 5 en uitgereikte stencils.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Toegestaan hulpmiddel: GR.

Type toets:

Herkansing: Ja

SE Toets T53

Moment: T53 Weegfactor: 30

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Hele boek en alle uitgereikte stencils.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Toegestaan hulpmiddel: GR.

Type toets:

Herkansing: Ja

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: wiskunde B

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Werkwijze in de lessen

De leerstof is uit Moderne wiskunde, 4 en 5 havo, wis B, 11e editie.

Je werkt zelf aan de opdrachten, zonodig in overleg met klasgenoten.

Je controleert zelf je oplossingen en antwoorden.

Waar nodig bespreekt je docent in de les de rode draad.

Je bent zoveel mogelijk zelfstandig bezig.

Bijzonderheden

Eens in de ongeveer 3 weken krijg je een voortgangstoets, ofwel in de vorm van een schriftelijke toets, ofwel in de vorm van een praktische opdracht.

Aantal lessen: havo 4: 4 havo 5: 4

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

PO Praktische opdracht P43

Moment: P43 Weegfactor: 5

Toetsduur: Leerstof: Zie werkwijzer.

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T44

Moment: T44 Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Alle leerstof klas 4.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja Toegestaan hulpmiddel: GR.

SE Toets T51

Moment: T51 Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Alle leerstof klas 4 + hoofdstukken 1, 2, 3 van klas 5.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja Toegestaan hulpmiddel: GR.

PO Praktische opdracht P52

Moment: Wk46; incl. wk50 Weegfactor: 10

Toetsduur: Leerstof: Zie werkwijzer.

Wijze van toetsing:

Type toets: Praktische opdracht

Herkansing: Nee

SE Toets T52

Moment: T52 Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Alle leerstof klas 4 + hoofdstukken 1 t/m 5 van klas 5.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja Toegestaan hulpmiddel: GR.

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: wiskunde B

Schooljaar 2016 - 2017

SE Toets T53

Moment: T53

Weefactor: 25

Toetsduur: 100 minuten

Leerstof: Alle leerstof van klas 4 + klas 5.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Toegestaan hulpmiddel: GR.

Herkansing: Ja

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: Franse taal en literatuur

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

In de lessen wordt gewerkt met het werk- en tekstboek Libre Service aan de vaardigheden luisteren, lezen, schrijven, spreken. Ook wordt er gewerkt aan literatuuroopdrachten. Naast deze lesstof wordt er gebruik gemaakt van cito-lees- en luistertoetsen als oefenmateriaal en als toetsstof.

Aantal lessen: havo 4: 4 havo 5: 3

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

SE Toets T51

Moment: T51

Weegfactor: 30

Toetsduur: 100 minuten

Leerstof: Toets schrijfvaardigheid (brief).

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Toegestaan hulpmiddel: Handwoordenboek Nederlands-Frans.

Type toets:

Herkansing: Ja

SE STERtoets P52

Moment: P52 wk 49

Weegfactor: 5

Toetsduur: 50 min. in les

Leerstof: Vocabulairelijst. Manuel: lire leçon 1 t/m 10 F-N.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Voortgangstoets

Herkansing: Nee

SL Toets T52

Moment: T52

Weegfactor: 30

Toetsduur: 50 minuten

Leerstof:

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Kijk- /luistervaardigheid

Herkansing: Nee

SE STERtoets P53

Moment: P53 wk 9

Weegfactor: 5

Toetsduur: 50 min. in les

Leerstof: Vocabulairelijst. Manuel: Lire leçon 11 t/m 14 F-N +
vocabulairelijst examenidoom.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Voortgangstoets

Herkansing: Nee

SL Toets T53

Moment: T53

Weegfactor: 30

Toetsduur: 20 minuten

Leerstof: Spreekvaardigheid.

Wijze van toetsing: Mondeling + 20 min. voorb.

Leerstof: Manuel blz. 128 t/m 141 Assistance Parler Textes et
Activites blz. 102 t/m 127

Type toets:

Herkansing: Nee

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: Duitse taal en literatuur

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

In havo 4 werk je met “Neue Kontakte”. Daarin komen de onderdelen leesvaardigheid, luistervaardigheid, kijkvaardigheid, schrijfvaardigheid, spreekvaardigheid en literatuur aan bod.

Je oefent leesvaardigheid aan de hand van authentieke teksten en gevarieerde oefeningen. Je maakt verschillende open en gesloten oefeningen om je luister-, kijk- en spreekvaardigheid te trainen. Bij het onderdeel schrijfvaardigheid komen niet alleen grammatica-oefeningen aan bod, maar ook opdrachten die alle vormen van geschreven communicatie betreffen. Het onderdeel literatuur komt terug in “Neue Kontakte” en in voortgangstoetsen over Duitse werken in havo 4. In de elektronische leeromgeving (elo) staat de meest recente boekenlijst voor de havo, waaruit je de werken kiest. Het cijfer voor literatuur telt mee als voortgangstoets in havo 4.

Aan het begin van de lessen wordt het idioom voor de volgende les klassikaal besproken. Daarna worden de als voorwerk gemaakte oefeningen behandeld. Sommige opdrachten worden individueel gemaakt. Bij andere oefeningen is het noodzakelijk om in tweetallen of in groepjes te werken. In de lessen wordt waar mogelijk en wenselijk Duits gesproken. Naast het werk dat in de klas gedaan wordt, zul je aan veel oefeningen zelfstandig werken. Onderdeel van zelfstandig werken kan ook zijn dat je je werk zelf nakijkt.

Aantal lessen: havo 4: 3 havo 5: 4

Schoolexamens

Handelingsdelen

Je doet in havo-4 bij het onderdeel leesvaardigheid ervaring op met het samenvatten van teksten en informatieverwerking met behulp van ICT.

Het onderdeel literatuur sluit je af in havo-4 met voortgangstoetscijfers.

Bevordering naar het volgende schooljaar is pas mogelijk als de handelingsdelen naar behoren zijn afgesloten.

Toetsen

HD Handelingsdeel P41-P44

Moment: P41-P44

Weefactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: Duitse werken (a.d.h.v. boekenlijst havo 4).

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Toetsmomenten worden aan het begin van het schooljaar via de werkwijzer bekend gemaakt.

Type toets: Voortgangstoets

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P41-P44

Moment: P41-P44

Weefactor: 0

Toetsduur: 1 dag (8slu)

Leerstof: 3 logboekformulieren extensief lezen over een drietal recensies van de te bezoeken tentoonstelling in een Duits (kunst)museum. Voor de leerlingen die niet deel (kunnen) nemen komt een vergelijkbare opdracht die in de eerstvolgende les na de excursie ingeleverd dient te worden.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

SL 1e toets T52

Moment: T52

Weefactor: 33

Toetsduur: 100 minuten

Leerstof: Kijk- /luistervaardigheid

Wijze van toetsing:

Type toets: Kijk- /luistervaardigheid

Herkansing: Nee

SL 2e toets T52

Moment: T52: jan 2018

Weefactor: 34

Toetsduur: 15 minuten

Leerstof: I. Leerling leest een korte Duitstalige tekst voor om de uitspraak te beoordelen (10% cijfer).

Wijze van toetsing: Mondeling

Type toets: Spreek- en gespreksvaardigheid (ERK B1)

II. Leerling houdt een korte presentatie (ongeveer 3 minuten) over een zelfgekozen onderwerp (40% cijfer).

Herkansing: Nee

III. Beantwoorden van vragen n.a.v. presentatie / eventueel kort persoonlijk gesprek (50% cijfer).

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: Duitse taal en literatuur

Schooljaar 2016 - 2017

SE Toets T53

Moment: T53

Weegfactor: 33

Toetsduur: 100 minuten

Leerstof: Schrijfvaardigheid brief. (Informeel, dan wel formeel.)

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Toegestane hulpmiddelen:

Herkansing: Ja

Handwoordenboek Nederlands-Duits,
Grammaticakaart

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: geschiedenis

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Onderwerpen centraal examen:

Tijdvakkenkader

Aantal lessen: havo 4: 3 havo 5: 2,5 (2-3-3-1)

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

PO Praktische opdracht P43-P44

Moment: Wk44; inl. wk19 Weegfactor: 20

Toetsduur: Leerstof: Duitsland in de geschiedenis van Europa.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T44

Moment: T44 Weegfactor: 10

Toetsduur: 50 minuten Leerstof: China.

Wijze van toetsing: Schriftelijk Nederland 1500-heden, inclusief staatsinrichting.

Type toets:

Herkansing: Ja

SE Toets T51

Moment: T51 Weegfactor: 10

Toetsduur: 50 minuten Leerstof: De Verenigde Staten van Amerika.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja

SE STERtoets P52

Moment: P52 Weegfactor: 10

Toetsduur: 50 minuten Leerstof: Tijdvakkenkader en verdiepingsonderwerpen.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T52

Moment: T52 Weegfactor: 20

Toetsduur: 50 minuten Leerstof: Tijdvakkenkader en verdiepingsonderwerpen.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja

SE STERtoets P53

Moment: P53 Weegfactor: 10

Toetsduur: 50 min. in les Leerstof: Tijdvakkenkader en verdiepingsonderwerpen.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: geschiedenis

Schooljaar 2016 - 2017

SE Toets T53

Moment: T53

Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 minuten

Leerstof: Tijdvakkenkader en verdiepingsonderwerpen.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: maatsch.wet

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Het vak maatschappijwetenschappen laat je in twee jaar tijd kennis maken met verschillende disciplines binnen de sociale wetenschappen: rechten, politicologie, sociologie en journalistiek. Middels themakaternen werk je aan het opbouwen van kennis over allerlei onderwerpen. De actualiteiten komen regelmatig aan bod en je leert je mening te geven over tal van maatschappelijke kwesties die spelen in onze samenleving.

Aantal lesuren: havo 4: 2,5 (3-2-3-2) havo 5: 3

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

PO Praktische opdracht P42

Moment: Wk46; incl. wk51 Weegfactor: 15

Toetsduur: Leerstof: Je maakt een analyse van een maatschappelijk probleem dat te maken heeft met ontwikkelingssamenwerking en bereidt een presentatie over dit onderwerp voor.

Wijze van toetsing: Schriftelijk en mondeling

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T44

Moment: T44 Weegfactor: 20

Toetsduur: 50 minuten Leerstof: Hoofdstuk 1 t/m 6 van het boek Massamedia.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja

SE Toets T51

Moment: T51 Weegfactor: 20

Toetsduur: 50 minuten Leerstof: Massamedia: Hoofdstuk 7 en 8.
Politieke besluitvorming: Hoofdstuk 1 t/m 4.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja

SE Toets T52

Moment: T52 Weegfactor: 20

Toetsduur: 50 minuten Leerstof: Politieke besluitvorming (hele boek).

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T53

Moment: T53 Weegfactor: 25

Toetsduur: 50 minuten Leerstof: Criminaliteit en rechtsstaat (hele boek).

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: aardrijkskunde

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Voor de havo bestaat aardrijkskunde in de bovenbouw uit vier theoretische domeinen en de daarbij behorende onderwerpen:

- Aarde: Systeem aarde, (Over)leven in Europa
- Wereld: Arm en rijk, (Over)leven in Europa
- Leefomgeving: Wonen in Nederland
- Gebieden: Indonesië actueel

In havo 4 wordt aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- (Over)leven in Europa
- Wonen in Nederland
- Arm en rijk

Er wordt in havo 4 één praktische opdracht gemaakt met "Wonen in Nederland" als onderwerp. Het behaalde cijfer is onderdeel van het schoolexamencijfer. Het onderwerp "Arm en rijk" wordt getoetst in een schoolexamen.

In havo 5 komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Wonen in Nederland
- Systeem aarde
- Indonesië actueel

Alle bovenstaande onderwerpen worden getoetst in een schoolexamen en in het centraal examen. Tevens maakt het onderwerp "Arm en rijk" onderdeel uit van het centraal examen.

De Grote Bosatlas (54e druk) is verplicht. Deze gebruik je thuis en neem je als de docent dat opgeeft mee naar school voor toetsen.

Aantal lessen: havo 4: 2,5 (3-3-2-2) havo 5: 3

Schoolexamens

Handelingsdelen

Het deelnemen aan excursies waar geografische aspecten aan zijn verbonden, het uitvoeren van opdrachten met het oog op het oriënteren op vervolgopleidingen en beroepsperspectieven of het informeren naar opleiding en beroepen, waarin geografie een rol speelt, zijn activiteiten die in het kader van het handelingsdeel aardrijkskunde uitgevoerd kunnen worden. De beoordeling van deze activiteiten beperkt zich tot de constatering "naar behoren".

Toetsen

PO Praktische opdracht P42-P43

Moment: Wk5; incl. wk15

Weefactor: 10

Toetsduur:

Leerstof: Domein: Leefomgeving.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Onderwerp: Wonen in Nederland.

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T44

Moment: T44

Weefactor: 20

Toetsduur: 100 minuten

Leerstof: Domein: Wereld.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Onderwerp: Arm en rijk.

Type toets:

Herkansing: Ja

Toegestaan hulpmiddel: Grote Bosatlas (54e druk).

SE Toets T51

Moment: T51

Weefactor: 15

Toetsduur: 100 minuten

Leerstof: Domein: Leefomgeving.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Onderwerp: Wonen in Nederland.

Type toets:

Herkansing: Ja

SE Toets T52

Moment: T52

Weefactor: 20

Toetsduur: 100 minuten

Leerstof: Domein: Aarde.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Onderwerp: Systeem aarde.

Type toets:

Herkansing: Ja

Toegestaan hulpmiddel: Grote Bosatlas (54e druk).

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: aardrijkskunde

Schooljaar 2016 - 2017

SE	STERtoets P51-P53-1	
Moment:	P51-P53	Weegfactor: 7
Toetsduur:	50 min. in les	Leerstof: Domein: Aarde.
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Onderwerp: Systeem aarde.
Type toets:		
Herkansing:	Nee	

SE	STERtoets P51-P53-2	
Moment:	P51-P53	Weegfactor: 8
Toetsduur:	50 min. in les	Leerstof: Domein: Gebieden.
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Onderwerp: Indonesië actueel.
Type toets:		
Herkansing:	Nee	

SE	Toets T53	
Moment:	T53	Weegfactor: 20
Toetsduur:	100 minuten	Leerstof: Domein: Gebieden.
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Onderwerp: Indonesië
Type toets:		
Herkansing:	Ja	Toegestaan hulpmiddel: Grote Bosatlas (54e druk).

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: natuurkunde

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Er wordt gewerkt met de methode Systematische Natuurkunde. Tevens werk je uit 2 keuzekaternen, te weten 'Technische Automatisering' en 'Aarde en Klimaat'. De te behandelen onderwerpen en de te maken opdrachten staan in werkwijzers die evenals de uitwerkingen van de opdrachten uit het boek zoveel mogelijk via Magister ELO beschikbaar gesteld zullen worden. In de lessen is er regelmatig klassikale uitleg. Je maakt je de lesstof eigen door het (zelfstandig) maken van de opdrachten en door het uitvoeren van enkele experimenten.

Aantal lessen: havo 4: 3 havo 5: 4

Schoolexamens

Voor alle toetsen geldt dat alle onderwerpen die eerder zijn behandeld en die relevant zijn voor de te toetsen hoofdstukken ook als bekend verondersteld worden.

Handelingsdelen

Toetsen

PO Praktische opdracht P41-P44

Moment: P41-p44 Weegfactor: 10

Toetsduur: 6-10 slu Leerstof: In havo 4 doen de leerlingen enkele kleine practica (minimaal 2) waarvan het gemiddelde meetelt als PO cijfer. De practica kunnen betrekking hebben op alle tot dan toe behandelde stof. Het verslag van de practica dient steeds een week na de uitvoering van het practicum te worden ingeleverd.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T44

Moment: T44 Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Hoofdstukken 1 t/m 5 + keuzeonderwerp Technische Automatisering.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja Toegestane hulpmiddelen: Binas en rekenmachine (geen GR).

SE Toets T51

Moment: T51 Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 min. in les Leerstof: Hoofdstuk 1 t/m 6 + keuzeonderwerp Aarde en Klimaat.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja Toegestane hulpmiddelen: Binas en rekenmachine (geen GR).

SE Toets T52

Moment: T52 Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Hoofdstuk 1 t/m 8.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja Toegestane hulpmiddelen: Binas en rekenmachine (geen GR).

PO Praktische opdracht P51-P53

Moment: P51-P53 Weegfactor: 10

Toetsduur: 6-10 slu Leerstof: In havo 5 doen de leerlingen enkele kleine practica (minimaal 2) waarvan het gemiddelde meetelt als PO cijfer. De practica kunnen betrekking hebben op alle tot dan toe behandelde stof. Eén practicum (stralingspracticum) wordt uitgevoerd op de Universiteit Utrecht. (Dit wordt minimaal 20 schooldagen tevoren schriftelijk gemeld.)

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Praktische opdracht

Herkansing: Nee

Het verslag van de practica dient steeds een week na de uitvoering van het practicum te worden ingeleverd.

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: natuurkunde

Schooljaar 2016 - 2017

SE Toets T53

Moment: T53

Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 minuten

Leerstof: Hoofdstukken 1 t/m 11 (alle examenstof natuurkunde).

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Toegestane hulpmiddelen: Binas en rekenmachine (geen GR).

Herkansing: Ja

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: scheikunde

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Je maakt in totaal drie keer een PO in havo 4 en twee keer een PO in havo 5.

Als je altijd je huiswerk maakt en leert, zal klas havo 4 geen problemen voor je opleveren.

Aantal lessen: havo 4: 3 havo 5: 3

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

PO Praktische opdracht P41-P42

Moment: P41-P42 Weegfactor: 3

Toetsduur: 3 lessen Leerstof: Hoofdstuk 1, atoombouw. Centraal thema: energievraagstuk en de mogelijkheden die kernenergie ons biedt.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

PO Praktische opdracht P42-P43

Moment: P42-P43 Weegfactor: 3

Toetsduur: 3 lessen Leerstof: Je gaat een eigen onderzoek uitvoeren in overleg met de toa en docent.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

VT Toets T43

Moment: T43 Weegfactor: 5

Toetsduur: 50 minuten Leerstof: Leerstof uit hoofdstuk 1 t/m 5 (de nadruk ligt op hoofdstuk 5).

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Toegestane hulpmiddelen: Binas en rekenmachine (geen GR).

Herkansing: Nee

PO Praktische opdracht P44

Moment: P44 Weegfactor: 4

Toetsduur: 1 les Leerstof: Praktische toets naar de samenstelling van onbekende zouten.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T44

Moment: T44 Weegfactor: 15

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Leerstof uit hoofdstuk 1 t/m 7 (de nadruk ligt op hoofdstuk 7).

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Toegestane hulpmiddelen: Binas en rekenmachine (geen GR).

Herkansing: Ja

SE STERtoets P51-1

Moment: P51 tijdens les Weegfactor: 10

Toetsduur: 50 minuten Leerstof: Hoofdstuk 2 en 7.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Toegestane hulpmiddelen: Binas en rekenmachine (geen GR).

Herkansing: Nee

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: scheikunde

Schooljaar 2016 - 2017

SE STERtoets P51-2
Moment: P51 tijdens les Weegfactor: 10
Toetsduur: 50 minuten Leerstof: Hoofdstuk 5 en 8.
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: Toegestane hulpmiddelen: Binas en rekenmachine (geen GR).
Herkansing: Nee

PO Praktische opdracht P51 of P52
Moment: P51 of P52 Weegfactor: 5
Toetsduur: 2 lessen Leerstof: Practicum over titreren. Dit doe je individueel.
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets:
Herkansing: Nee

SE STERtoets P52
Moment: P52 tijdens les Weegfactor: 10
Toetsduur: 50 minuten Leerstof: Herhaling eerdere hoofdstukken en hoofdstuk 9.
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: Toegestane hulpmiddelen: Binas en rekenmachine (geen GR).
Herkansing: Nee

SE Toets T52
Moment: T52 Weegfactor: 10
Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Herhaling eerdere hoofdstukken en hoofdstuk 10.
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: Toegestane hulpmiddelen: Binas en rekenmachine (geen GR).
Herkansing: Ja

PO Praktische opdracht P53
Moment: P53 Weegfactor: 5
Toetsduur: 3 lessen Leerstof: Je gaat een eigen onderzoek uitvoeren in overleg met de toa en docent.
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets:
Herkansing: Nee

SE Toets T53
Moment: T53 Weegfactor: 20
Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Hoofdstuk 1 t/m 11.
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: Toegestane hulpmiddelen: Binas en rekenmachine (geen GR).
Herkansing: Ja

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: biologie

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Je werkt met de methode Nectar havo bovenbouw biologie deel 1 (nieuwe versie).

Er wordt veel zelfstandig gewerkt na een korte klassikale introductie en er worden inleidende en ondersteunende practica gegeven.

Je gebruikt ook Binas en Magister.

Aantal lessen: havo 4: 3 havo 5: 4

Schoolexamens

Zorg dat je de stof goed bijhoudt en dat je duidelijke aantekeningen maakt. Hoe meer opdrachten je oefent, hoe beter het resultaat zal zijn als je 5 hoofdstukken tegelijk moet kennen. Tip: maak samenvattingen van de hoofdstukken.

De schoolexamens in havo 4 gaan over de domeinen: gedrag; soorten en relaties; cellen; voortplanting en seksualiteit; voeding en energie; ecosystemen en evenwicht.

In P51 worden toetsen afgenomen per hoofdstuk. Mits deze beoordeeld worden met een 6,0 of hoger zijn steeds 0,2 punten te verdienen voor SE in T51, tot een maximale score van 0,6.

In P52 worden toetsen afgenomen per hoofdstuk. Mits deze beoordeeld worden met een 6,0 of hoger zijn steeds 0,2 punten te verdienen voor SE in T53, tot een maximale score van 0,6.

Handelingsdelen

Toetsen

PO Praktische opdracht P41

Moment: Wk41; incl. wk44 Weegfactor: 5

Toetsduur: 2 sln Leerstof: Microscopische opdracht: practicum.

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

SE STERtoets P42

Moment: P42, wk50 Weegfactor: 10

Toetsduur: 50 minuten Leerstof: Boek hoofdstuk 2 + 3. Nectar deel 1.

Wijze van toetsing: Schriftelijk (tijdens les)

Type toets: Toegestane hulpmiddelen: Binas + rekenmachine (geen GR)

Herkansing: Nee

PO Praktische opdracht P44

Moment: Wk17; incl. wk22 Weegfactor: 15

Toetsduur: 4 sln Leerstof: Praktische opdracht, afgesloten middels onderzoeksverslag n.a.v. hoofdstuk 7.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T44

Moment: T44 Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Boek hoofdstuk 2 + 5 + 6 + 8. Nectar deel 1.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja Toegestane hulpmiddelen: Binas + rekenmachine (geen GR)

SE Toets T51

Moment: T51 Weegfactor: 25

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Hoofdstuk 1 t/m 8 Nectar deel 1 en hoofdstuk 9 Nectar deel 2

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja Toegestane hulpmiddelen: Binas + rekenmachine (geen GR)

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: biologie

Schooljaar 2016 - 2017

SE	Toets T53	
Moment:	T53	Weegfactor: 25
Toetsduur:	100 minuten	Leerstof: Hoofdstuk 1 t/m 8 Nectar deel 1 en hoofdstuk 9 t/m 14 Nectar deel 2.
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:		
Herkansing:	Ja	Toegestane hulpmiddelen: Binas + rekenmachine (geen GR)

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: economie

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Bij economie gaat het over veel van wat er om je heen in de maatschappij gebeurt. Het vak maakt dat je veel van wat je in het dagelijks nieuws op radio en televisie en in de krant tegenkomt, beter begrijpt. Economie is geen typisch leervak. Wel moet je een aantal begrippen en stukken theorie leren, die je vervolgens gaat toepassen en gebruiken om verbanden te leggen. Daarbij komt het aan op logisch redeneren. Een beetje rekenvaardigheid is gewenst, hoewel de wiskunde niet verder gaat dan je in de onderbouw aan wiskunde hebt gehad.

In de les is naast de klassikale uitleg zelfwerkzaamheid erg belangrijk. Regelmatig werken is de formule voor het ontwikkelen van je economisch denken. Bij het centraal examen in 2015 is de grafische rekenmachine niet toegestaan.

Aantal lessen: havo 4: 4 havo 5: 3

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

PO Praktische opdracht P43

Moment: Wk8; uitv. wk11 Weegfactor: 10

Toetsduur: Leerstof: Onderwerp: experimenten verslag.

Wijze van toetsing: Voor alle havo 4 leerlingen tijdens een blokkur les 6-7-8.

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T44

Moment: T44 Weegfactor: 15

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Lesbrief "Crisis"

Wijze van toetsing: Schriftelijk Lesbrief "Gedragseconomie"

Type toets: Lesbrief "Vervoer"

Herkansing: Ja

SE Toets T51

Moment: T51 Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Lesbrief "Jong en oud"

Wijze van toetsing: Schriftelijk Lesbrief "Vervoer"

Type toets:

Herkansing: Ja

SE Toets T52

Moment: T52 Weegfactor: 25

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Lesbrief "Verdienen en uitgeven"

Wijze van toetsing: Schriftelijk Lesbrief "Markt en overheid"

Type toets:

Herkansing: Ja

SE Toets T53

Moment: T53 Weegfactor: 30

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Lesbrief: "Vervoer"

Wijze van toetsing: Schriftelijk Lesbrief: "Jong en oud"

Type toets: Lesbrief: "Markt en overheid"

Herkansing: Ja Lesbrief: "Verdienen en uitgeven"

Lesbrief: "Europa"

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: management en organisatie

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Bedrijfseconomische informatie leren opstellen, verwerken en beoordelen.

In de lessen vinden instructie en oefening afwisselend plaats. Je werkt individueel en ook in groepjes. M&O is een echt "doevak" wat een actieve en zoekende houding van je eist. Precies, accuraat, zorgvuldig en netjes werken wordt van je verwacht. Een grafische rekenmachine is een belangrijk hulpmiddel, dat je elke les nodig hebt. Een van de eisen van M&O is dat je beschikt over een individueel account op de ELO (elektronische leeromgeving) van het St-Gregorius: Moodle. In het 4e leerjaar zal er periodiek een voortgangstoets worden afgenomen, die meetelt voor de overgang naar het examenjaar.

Aantal lessen: havo 4: 3 havo 5: 3

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

PO Praktische opdracht P44

Moment: P44 Weegfactor: 10

Toetsduur: 50 minuten Leerstof: 2 praktische opdrachten in Excel.

Wijze van toetsing: Digitaal

Type toets: Toegestaan hulpmiddel: computer met relevante software.

Herkansing: Nee

SE Toets T44

Moment: T44 Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Modules 1, 6, 9 en 11 t/m 21.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Toegestaan hulpmiddel: rekenmachine (geen GR)

Herkansing: Ja

SE Toets T51

Moment: T51 Weegfactor: 20

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Modules 2, 4, 7, 8, 10 en 22 t/m 25.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Toegestaan hulpmiddel: rekenmachine (geen GR)

Herkansing: Ja

SE Toets T52

Moment: T52 Weegfactor: 25

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Leerstof van T44 en T51 plus modules 5 en 26 inclusief de

Wijze van toetsing: Schriftelijk verstrekke casusopdrachten.

Type toets:

Herkansing: Ja Toegestaan hulpmiddel: rekenmachine (geen GR)

SE Toets T53

Moment: T53 Weegfactor: 25

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Alle leerstof inclusief casusopdrachten.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Toegestaan hulpmiddel: rekenmachine (geen GR)

Herkansing: Ja

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: informatica

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Het vak informatica is een zeer praktisch vak. Dat wil zeggen, dat je veel zelf aan het werk bent, al of niet achter de pc. Maar ook de theorie speelt een grote rol.

Het vak heeft geen centraal examen, dus het eindcijfer wordt volledig bepaald door het schoolexamen (SE). Het SE bestaat uit theoretische toetsen en praktische opdrachten.

De gebruikte boeken (Fundament Informatica) zijn verdeeld in modules, die weer verdeeld zijn in twee of drie hoofdstukken. In havo-4 wordt het boek met Module 1 t/m 4 doorgewerkt. Daarnaast wordt er nog een aparte module Programmeren gegeven. In havo 5 wordt het boek met Module 5 t/m 7 doorgewerkt. Daarnaast wordt er aan het eindproject gewerkt.

Iedere module levert een cijfer op, dat meetelt voor het SE-cijfer. Dat cijfer wordt bij sommige modules gevormd door een theorietoets en bij andere modules door het gemiddelde van één of meerdere praktijkopdrachten al dan niet gecombineerd met een theorietoets.

Dat betekent, dat de meeste cijfers, die meetellen voor het SE (ook voor theorietoetsen) buiten de officiële toetsweken behaald zullen worden. Voor herkansen en inhalen van de theorietoetsen gelden dezelfde regels als voor de andere vakken. De praktijkopdrachten en de projecten zijn niet te herkansen.

Natuurlijk wordt er bij het vak informatica van uit gegaan, dat je een (moderne) pc met internetaansluiting tot je beschikking hebt. Als je dat thuis niet hebt, moet je zelf voor een alternatief zorgen (bijv. werken in de mediatheek). Werk niet af hebben omdat je geen pc of internet hebt, wordt niet als excuus geaccepteerd.

Tijdens de lessen, huiswerk en/of opdrachten kan gebruik gemaakt worden van Engelstalige bronnen (PDF bestanden, websites etc.).

Aantal lessen: havo 4: 3 havo 5: 2,5 (3-3-2-2)

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

SE Toets P41

Moment: P41

Weegfactor: 5

Toetsduur: 50 minuten

Leerstof: Theorietoets Module 1: Informatica.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja

PO Praktische opdracht P42

Moment: P42

Weegfactor: 5

Toetsduur: 20 slu

Leerstof: Een aantal (minimaal 2) praktijkopdrachten gedurende Module 2: Hardware.

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets P42

Moment: P42

Weegfactor: 10

Toetsduur: 50 minuten

Leerstof: Theorietoets Module 3: Software.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: informatica

Schooljaar 2016 - 2017

PO Praktische opdracht P43
Moment: P43 Weegfactor: 10
Toetsduur: 10 slu Leerstof: Praktijkopdracht Module 4: Programmeren, bestaande uit een toets op de pc en een eindopdracht.
Wijze van toetsing:
Type toets:
Herkansing: Nee

PO Praktische opdracht P44
Moment: P44 Weegfactor: 20
Toetsduur: 30 slu Leerstof: Projectopdracht: Website 1 (programmeren / JavaScript).
Wijze van toetsing:
Type toets:
Herkansing: Nee

SE Toets P51
Moment: P51 Weegfactor: 10
Toetsduur: 50 minuten Leerstof: Theorietoets Module 5: Datacommunicatie en netwerken.
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets:
Herkansing: Ja

PO Praktische opdracht P52
Moment: P52 Weegfactor: 10
Toetsduur: 16 slu Leerstof: Projectopdracht: Website 2 (HTML / CSS / JavaScript).
Wijze van toetsing: Digitaal
Type toets:
Herkansing: Nee

PO 1e praktische opdracht P53
Moment: P53 Weegfactor: 10
Toetsduur: 20 slu Leerstof: Praktijkopdracht Module 7: Databases technieken.
Wijze van toetsing:
Type toets:
Herkansing: Nee

PO 2e praktische opdracht P53
Moment: P53 Weegfactor: 20
Toetsduur: 60 slu Leerstof: Eindproject: GameMaker.
Wijze van toetsing:
Type toets:
Herkansing: Nee

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: kunst beeldend

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Je leert een beeldende verwerking te maken, waarbij waarnemen, functioneel werken en inhoudelijk denken en werken van belang zijn. Je maakt kennis met materialen en technieken zoals fotografie en grafische technieken. Je leert van een eigen beeldend werk en van beeldende kunst een beeldanalyse te maken, waarbij vorm en inhoud aan elkaar gekoppeld worden. Daarbij moet je de beeldende middelen, beeldaspecten, materialen en gereedschap consequent en vaardig toepassen.

Met het praktische tekenwerk oefen je twee keer in havo 4.

Excursies zijn in havo 4 binnen Utrecht, in havo 5 buiten Utrecht. Er is minstens één excursie per jaar.

Als je kua en kubv beide doet, wordt er één schoolexamencijfer gegeven voor het totaalvak, te weten het gemiddelde van de afzonderlijke beoordelingen voor kua en kubv.

Voor het vakonderdeel kunst algemeen: zie PTA kunst algemeen.

P41: Opdracht n.a.v. de Beeldende aspecten

P42: Experiment

P43: Teken- en schildermaterialen

P44: Thema-opdracht

Praktisch werk: je maakt tekenopdrachten waarbij het proces net zo belangrijk is als het product (schetsen en eindwerkstuk).

Aantal lessen: havo 4: 1 havo 5: 3-2-3-1

Schoolexamens

Handelingsdelen

Bij het opstarten van elke praktische opdracht krijg je een begeleidende explicatie. Je maakt een verslag van dit proces in een werkboek waarbij de motivatie voor het gebruik van de beeldaspecten wordt toegelicht. Daarbij leg je uit waarom je bepaalde beeldende keuzes maakt. Van je docent hoor je aan welke eisen het verslag moet voldoen.

Toetsen

PO 1e praktische opdracht P44

Moment: Wk14; incl. wk25 Weegfactor: 10

Toetsduur: Leerstof: Thema: Helden. Praktisch werk tekenwerk 1.

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

HD 2e praktische opdracht P44

Moment: Wk14; incl. wk25 Weegfactor: 5

Toetsduur: Leerstof: Procesbeschrijving bij tekenwerk 1.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

PO Praktische opdracht P41-P42

Moment: Wk37; incl. wk3 Weegfactor: 10

Toetsduur: Leerstof: Beeldbeschouwing en beeldanalyse: naar aanleiding van 4 kunstwerken van erkende kwaliteit een beeldanalyse maken.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

PO 1e praktische opdracht P51

Moment: Wk37; incl. wk45 Weegfactor: 15

Toetsduur: Leerstof: Praktisch tekenwerk 2.

Wijze van toetsing: Onderwerp: Naar de aanschouwing "Modeltekenen".

Type toets:

Herkansing: Nee In deze opdracht zit een directe link naar het kua programma.

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: kunst beeldend

Schooljaar 2016 - 2017

HD 2e praktische opdracht P51

Moment: Wk37; incl. wk46 Weegfactor: 8

Toetsduur: Leerstof: Verslag bij tekenwerk 2.

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

PO 1e praktische opdracht P52

Moment: Wk47; incl. wk4 Weegfactor: 15

Toetsduur: Leerstof: Praktisch tekenwerk 3.

Wijze van toetsing: Onderwerp: Toegepaste kunst; "Modebeeld".

Type toets:

Herkansing: Nee

HD 2e praktische opdracht P52

Moment: Wk47; incl. wk4 Weegfactor: 8

Toetsduur: Leerstof: Verslag bij tekenwerk 3.

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

PO 1e praktische opdracht P53

Moment: Wk5; incl. wk14 Weegfactor: 18

Toetsduur: Leerstof: Praktisch tekenwerk 4.

Wijze van toetsing: Onderwerp: Goud en nieuw; de invloed van de Middeleeuwen op de hedendaagse kunst.

Type toets:

Herkansing: Nee Directe link naar het kua programma. Lesstof: Cultuur van de kerk in de 11e t/m 14e eeuw (Middeleeuwen).

HD 2e praktische opdracht P53

Moment: Wk5; incl. wk14 Weegfactor: 11

Toetsduur: Leerstof: Verslag bij tekenwerk 4.

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

De voorlopige beoordeling wordt aan de hand van de presentatie op de tekenexpositie zo nodig aangepast tot het definitieve cijfer.

HD Presentatie tekenwerk

Moment: april 2018 Weegfactor: 0

Toetsduur: Leerstof: Presenteren van het gemaakte examenwerk tijdens de

Wijze van toetsing: tekenexpositie met een korte toelichting bij de uitgekozen

Type toets:

werkstukken. Inleveren werk uiterlijk wk 14.

Herkansing: Nee

Aanwezigheid en inrichting expositie verplicht.

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: kunst muziek

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Het vak Kunst Muziek wordt in havo 4 en havo 5 gegeven. Je hebt les samen met de leerlingen van het vwo in het muzieklokaal op de Nobeldwarsstraat. Het vak is opgedeeld in een theoretisch gedeelte en een praktisch gedeelte. Bij de theorie leer je veel over de achtergronden van muziek en haar geschiedenis. Bij de praktijklessen worden de kwaliteiten die je als zanger of muzikant hebt verder uitgediept waarbij ook de verbreding van je muzikale horizon centraal staat.

Aantal lessen: havo 4: 2 havo 5: 2

Schoolexamens

Het eindcijfer voor Kunst Muziek bestaat voor de helft uit het cijfer dat voor Kunst Algemeen wordt behaald. Hier volgt een korte beschrijving van de verschillende onderdelen van Kunst Muziek:

Theorie

Luisterverslagen:

Je maakt een analyse van een bestaand muziekstuk en je onderzoekt de stijlkenmerken aan de hand van een geluidsfragment en een partituur. Beide worden aangeleverd bij het inleveren van het verslag. Na twee jaar moeten er tenminste twee klassieke werken, één jazz stuk en één pop/rock nummer zijn behandeld.

Muziekgeschiedenis:

Iedere periode wordt er een bepaald deel van de muziekgeschiedenis behandeld vanaf de middeleeuwen tot nu. De lesstof die hieronder beschreven staat komt overeen met de desbetreffende hoofdstukken uit de methode die we gebruiken: Intro voor de bovenbouw.

Solfège:

Tijdens de muziekgeschiedenistoetsen worden ook diverse aspecten van het muzikale gehoor getest. Hieronder valt het zingen, spelen en noteren van melodieën en ritmes en het herkennen van intervallen en majeur en mineur toonladders en akkoorden.

Praktijk

Voorspelen

Het voorspelen van vocale, instrumentale of gemengde composities individueel, in groepen of in klassenverband. Bijna iedere periode is er een voorspeelmoment.

Componeren

In het examenjaar werk je aan een compositie. Dit mag een liedje zijn of een instrumentaal werk. Indien je kiest voor een instrumentaal werk moet je met je docent overleggen aan welke eisen het werk moet voldoen. Als je een liedje schrijft moet het in ieder geval aan de volgende eisen voldoen:

- Het lied bestaat in ieder geval uit: een intro, twee of drie coupletten, refreinen en een bridge.
- Het akkoordschema bestaat uit minstens drie akkoorden
- De coupletten, refreinen en de bridge verschillen duidelijk van elkaar met betrekking tot melodie en akkoordschema
- Je schrijft de partituur zoveel mogelijk uit. Dit mag met hulp van de computer gebeuren. In ieder geval wordt de tekst ingeleverd met daarboven de melodie en het akkoordschema.
- Je geeft aan wat de begeleiding moet spelen.
- Je voert je compositie uit bij een voorspeelmoment of tijdens het examenconcert.

Examenconcert

Aan het eind van de derde periode in het examenjaar organiseert de examenklas een openbaar concert in school. Je verzorgt minstens drie optredens waarvan één met de hele klas is. Ook moet één van de optredens in groepsverband zijn met één of meerdere van je klasgenoten. Je presenteert je zo veelzijdig mogelijk qua stijlen en instrumenten en je laat horen hoe je je hebt ontwikkeld.

Handelingsdelen

Toetsen

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: kunst muziek

Schooljaar 2016 - 2017

PO Praktische opdracht P41

Moment: P41 wk40 Weegfactor: 4,5

Toetsduur: 3 slu Leerstof: Luisterverslag Jazz.

Wijze van toetsing: Schriftelijk (audio)

Type toets:

Herkansing: Nee

PO Praktische opdracht P41

Moment: P41 Weegfactor: 4

Toetsduur: Circa 10minuten Leerstof: Voorspelen.

Wijze van toetsing: Uitvoering

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T41

Moment: T41 Weegfactor: 5

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Muziekgeschiedenis: Jazz, Solfège en theorie.

Wijze van toetsing: Schriftelijk (mu lok+doc)

Type toets:

Herkansing: Nee

PO Praktische opdracht P43

Moment: P43 Weegfactor: 4,5

Toetsduur: 3 slu Leerstof: Luisterverslag.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

PO Praktische opdracht P42

Moment: Week 2 Weegfactor: 4

Toetsduur: Circa 10minuten Leerstof: Voorspelen.

Wijze van toetsing: Uitvoering

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets P42

Moment: In les in wk4 Weegfactor: 5

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Muziekgeschiedenis: Middeleeuwen, Renaissance en Rock 'n Roll, Solfège en theorie.

Wijze van toetsing: Schriftelijk (mu lok+doc)

Type toets:

Herkansing: Ja

PO Praktische opdracht P43

Moment: P43, wk11 Weegfactor: 4

Toetsduur: Circa 10minuten Leerstof: Voorspelen.

Wijze van toetsing: Uitvoering

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T43

Moment: T43 Weegfactor: 5

Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Muziekgeschiedenis: Barok, Rock 1, Solfège en theorie.

Wijze van toetsing: Schriftelijk (mu lok+doc)

Type toets:

Herkansing: Ja

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: kunst muziek

Schooljaar 2016 - 2017

PO Praktische opdracht P44

Moment: P44, wk24 Weegfactor: 4
Toetsduur: Circa 10minuten Leerstof: Voorspelen.
Wijze van toetsing: Uitvoering
Type toets:
Herkansing: Nee

SE Toets T44

Moment: T44 Weegfactor: 5
Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Muziekgeschiedenis: Weense Klassieken, Rock 2 en 3, Solfège en theorie.
Wijze van toetsing: Schriftelijk (mu lok+doc)
Type toets:
Herkansing: Ja

PO Praktische opdracht P51

Moment: P51 wk42 Weegfactor: 4,5
Toetsduur: 3 slu Leerstof: Luisterverslag.
Wijze van toetsing: Schriftelijk (audio)
Type toets:
Herkansing: Nee

PO Praktische opdracht P51

Moment: P51 Weegfactor: 4
Toetsduur: Circa 10minuten Leerstof: Voorspelen.
Wijze van toetsing: Uitvoering
Type toets:
Herkansing: Nee

SE Toets T51

Moment: T51 Weegfactor: 5
Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Muziekgeschiedenis: Romantiek, Zwarte muziek 1, Solfège en theorie.
Wijze van toetsing: Schriftelijk (mu lok+doc)
Type toets:
Herkansing: Ja

PO Praktische opdracht P52

Moment: P52 Weegfactor: 7
Toetsduur: 10 slu Leerstof: Componeren.
Wijze van toetsing: Uitvoering Compositie schriftelijk inleveren.
Type toets:
Herkansing: Nee Toegestaan hulpmiddel: computer.

PO Praktische opdracht P52

Moment: P52, wk1 Weegfactor: 4,5
Toetsduur: 3 slu Leerstof: Luisterverslag.
Wijze van toetsing: Schriftelijk (audio)
Type toets:
Herkansing: Nee

SE Toets T52

Moment: T52 Weegfactor: 5
Toetsduur: 100 minuten Leerstof: Muziekgeschiedenis: Twintigste eeuw, Zwarte muziek 2, Solfège en theorie.
Wijze van toetsing: Schriftelijk (mu lok+doc)
Type toets:
Herkansing: Ja

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: kunst muziek

Schooljaar 2016 - 2017

PO	Praktische opdracht P53		
Moment:	P53	Weefactor:	25
Toetsduur:	Een avond	Leerstof:	Voorspelen examenconcert.
Wijze van toetsing:	Uitvoering		
Type toets:			
Herkansing:	Nee		

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: kunst algemeen

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Tijdens de lessen wordt veel gelezen, besproken en van audiovisuele middelen gebruik gemaakt. Er is sprake van museumbezoek, bibliotheeklessen en gebruik van CDROM in vaklokaal of mediatheek. We gebruiken het tekstboek van de methode "De Bespiegeling".

Kua wordt afgesloten met een centraal examen over:

Cultuur van het moderne in de eerste helft van de twintigste eeuw: Kunst en religie - levensbeschouwing, Kunstenaar en opdrachtgever - politieke en economische macht, Kunst - wetenschap en techniek, Kunst intercultureel (wordt behandeld in havo 4).

Massacultuur in de tweede helft van de twintigste eeuw: Kunst en religie, Kunstenaar en opdrachtgever, Kunst en vermaak, Kunst, wetenschap en techniek, Kunst intercultureel (wordt behandeld in havo 4).

Romantiek en Realisme in de 19e eeuw.

De toetsen in havo 4 zitten in T4-3 en T4-4.

De toetsen in havo 5 (handelingsdeel) moeten "voldoende" worden afgesloten.

De lesstof staat ook op de elo.

In oktober 2017 vindt een reis naar Rome plaats voor de leerlingen uit havo 5, vwo 5 en vwo 6 met het vak kua. Ondanks dat deze Romereis een vrijwillig karakter heeft, bevelen wij de reis van harte aan. Het programma sluit naadloos aan op het Programma van Toetsing en Afronding van de kunstvakken. Zo worden in de periodes voorafgaand aan de reis de examenonderdelen Hofcultuur en de Barok behandeld. Daarnaast biedt de stad Rome een overdaad aan kunst van uiteenlopende aard uit verschillende tijdperiodes. Deelname aan de reis gaat op intekenbasis. Leerlingen die niet meegaan volgen de reguliere lessen. Natuurlijk zijn aan deze reis kosten verbonden: €550 per deelnemer.

Aantal lessen: havo 4: 1 havo 5: 1

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

HD	Toets P41	
Moment:	wk42	Weefactor: 0
Toetsduur:	50 minuten	Leerstof: Cultuur van het moderne in de 1e helft 20e eeuw.
Wijze van toetsing:	Schriftelijk (audio)	"Spiegel aan Scherven" hoofdstuk 2 uit De Bespiegeling.
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
HD	Toets P42	
Moment:	wk3	Weefactor: 0
Toetsduur:	50 minuten	Leerstof: Cultuur van het moderne in de 1e helft 20e eeuw.
Wijze van toetsing:	Schriftelijk (audio)	"Opmars van de voortuitgang" hoofdstuk 3 uit De Bespiegeling.
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
HD	Handelingsdeel P41-P44	
Moment:	P41-P44; 8 slu	Weefactor: 0
Toetsduur:		Leerstof: Vakoverstijgende excursie kunst/Duits naar de stad Keulen, alwaar de gotische Dom wordt bezocht en het Ludwig Museum.
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	Schriftelijk verslag over opdracht beeldanalyse/kunstbeschouwing.
Type toets:		
Herkansing:	Nee	
VT	Toets T43	
Moment:	T43	Weefactor: 0
Toetsduur:	50 minuten	Leerstof: Massacultuur in de 2e helft 20e eeuw.
Wijze van toetsing:	Schriftelijk (audio)	"Massacultuur, vermaak en verzet" hoofdstuk 4 uit de Bespiegeling.
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: kunst algemeen

Schooljaar 2016 - 2017

VT	Toets T44	
Moment:	T44	Weefactor: 0
Toetsduur:	50 minuten	Leerstof: Massacultuur in de 2e helft 20e eeuw.
Wijze van toetsing:	Schriftelijk (audio)	"Zappen door een labyrint" hoofdstuk 5 uit de Bespiegeling.
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	

VT	Toets T51	
Moment:	T51	Weefactor: 0
Toetsduur:	50 minuten	Leerstof: Cultuur van Romantiek en Realisme in de 19e eeuw uit
Wijze van toetsing:	Schriftelijk (audio)	examenkatern De Bespiegeling.
Type toets:		
Herkansing:	Nee	

VT	Toets T52	
Moment:	T52	Weefactor: 0
Toetsduur:	50 minuten	Leerstof: Cultuur van Romantiek en Realisme in de 19e eeuw uit
Wijze van toetsing:	Schriftelijk (audio)	examenkatern De Bespiegeling.
Type toets:		
Herkansing:	Nee	

VT	Toets T53	
Moment:	T53	Weefactor: 0
Toetsduur:	50 minuten	Leerstof: 1e en 2e helft van de 20e eeuw (herhaling lesstof havo 4).
Wijze van toetsing:	Schriftelijk (audio)	
Type toets:		
Herkansing:	Nee	

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: godsdienst

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Bij het vak godsdienst werk je aan diverse levensbeschouwelijke onderwerpen vanuit een breed perspectief. Verschillende religies en levensbeschouwingen worden behandeld. Daarnaast wordt het begrip ethiek uitgewerkt en komen de beginselen van de filosofie aan bod.

Je werkt aan de stof in vier blokken, die achter elkaar worden afgewerkt. In elk blok komt een thema aan de orde. Aan het begin van een blok wordt inhoud, doel en aanpak van het betreffende thema besproken. Aan het eind is er gelegenheid voor evaluatie.

Het gemiddelde van de eindcijfers voor maatschappijleer, het profielwerkstuk en godsdienst bepaalt het combinatiecijfer. Dit combinatiecijfer telt mee als het eindcijfer van één vak in de slaag-zak-regeling.

Aantal lessen: havo 4: 1 havo 5: 0

Schoolexamens

Handelingsdelen

Bij godsdienst zijn er geen handelingsdelen maar wel een aantal bijzondere activiteiten waar je aan deel dient te nemen. In het eerste blok moet je een keuze maken uit drie activiteiten. Je maakt jouw keuze via het keuzeformulier, dat je van je docent krijgt.

Je kunt een keuze maken uit het volgende aanbod:

- St. Maartenvoettocht:

Je bezoekt mensen voor wie het leven niet vanzelfsprekend verloopt en maakt kennis met degenen die voor hen willen opkomen. De St. Maartenvoettocht vindt in de periode rond St. Maarten plaats op de vrijdagmiddag en -avond. Kosten: €10.

- Paasvoettocht:

Je bezoekt mensen voor wie het leven niet vanzelfsprekend verloopt en maakt kennis met degenen die voor hen willen opkomen. De paasvoettocht vindt in de periode voor Pasen plaats op de vrijdagmiddag en -avond. Kosten: €10.

Je ontvangt een keuzeformulier in de eerste lesweek, dat je in de tweede lesweek ingevuld en ondertekend door je ouders of verzorgers inlevert bij je docent godsdienst.

Toetsen

SE Toets P41

Moment: eind P41

Weegfactor: 25

Toetsduur: 50 minuten

Leerstof: **Blok 1: Ethiek 1 (Over Normaal Gesproken hoofdstuk 1 en 2)**

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets P42

Moment: eind P42

Weegfactor: 25

Toetsduur: 50 minuten

Leerstof: **Blok 2: Ethiek 2 (Over Normaal Gesproken hoofdstuk 3 en 4)**

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T43

Moment: T43

Weegfactor: 25

Toetsduur: 50 minuten

Leerstof: **Blok 3: Filosofie 1 (Over Wondere Feiten hoofdstuk 1, 2 en 3)**

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: godsdienst

Schooljaar 2016 - 2017

PO Praktische opdracht P44

Moment: P44 Weefactor: 25

Toetsduur: inl. wk 24

Leerstof: **Blok 4: Filosofie 2 (Evolutionisme versus Creationisme)**

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: maatschappijleer

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Naast het boek zal voor maatschappijleer in de lessen aandacht zijn voor actualiteiten en discussie. Hierbij komen nieuwsreportages, documentaires en krantenartikelen aan bod.

Het gemiddelde van de eindcijfers voor maatschappijleer, het profielwerkstuk en godsdienst bepaalt het combinatiecijfer. Dit combinatiecijfer telt mee als het eindcijfer van één vak in de slaag-zak-regeling.

Aantal lessen: havo 4: 2 havo 5: 0

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

SE Toets P42

Moment: week 47

Weegfactor: 25

Toetsduur: 50 minuten

Leerstof: Rechtsstaat.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

PO 1e praktische opdracht P42-P43

Moment: Wk2; incl.wk5

Weegfactor: 15

Toetsduur:

Leerstof: 'Een politiek debat!'

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

Leerlingen bereiden in duo's een debat voor over een actuele kwestie.

De voorbereiding bestaat uit het uitzoeken van de standpunten van bestaande politieke partijen, het grondig analyseren van krantenartikelen, het bekijken van nieuwsreportages en feitenonderzoek.

Dit werk resulteert in vier goed onderbouwde argumenten die gebruikt gaan worden in het debat.

PO 2e praktische opdracht P43

Moment: Week 6 en 7

Weegfactor: 5

Toetsduur:

Leerstof: De uitvoering van het debat (twee tegen twee), dat is voorbereid in de weken hiervoor.

Wijze van toetsing: Discussie

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T43

Moment: T43

Weegfactor: 25

Toetsduur: 50 minuten

Leerstof: Parlementaire democratie.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

SE Toets T44

Moment: T44

Weegfactor: 30

Toetsduur: 50 minuten

Leerstof: Pluriforme samenleving.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Ja

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: maatschappijleer

Schooljaar 2016 - 2017

SE	Herkansingstoets	
Moment:	laatste week	Weegfactor: 80
Toetsduur:	100 minuten	Leerstof: Herkansingstoets van alle schoolexamentoetsen uit havo 4.
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:		
Herkansing:	Nee	

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: cult. en kunstz. vorming

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Bij het vak ckv maak je kennis met kunst en cultuur. Horen, zien en beleven is het motto. In en buiten de lessen maak je kennis met de verschillende kunst disciplines. In je persoonlijke kunst dossier reflecteer je op je ontwikkeling gedurende het jaar en kijk je terug op en vooruit naar je eigen kunst- en cultuurbeleving.

Je hebt een eigen kunstmentor, waarmee je regelmatig de voortgang van je kunst dossier bespreekt. Het kunst dossier moet worden ingeleverd uiterlijk op de 1e woensdag in juni 2017 om 15.30 uur, waarna het wordt voorzien van commentaar. Je tekent vervolgens in als drietal leerlingen voor een moment waarop het mondeling wordt afgenomen. In de week vóór toetsperiode T44 wordt aangegeven op welk tijdstip de eindgesprekken plaatsvinden. Als het kunst dossier niet volledig is of het mondeling niet leidt tot de beoordeling 'voldoende' of 'goed' (je kunt dan niet aan het centraal examen deelnemen), vindt een (tweede) eindgesprek plaats op basis van het opnieuw ingeleverde kunst dossier, waarbij de herkansing wordt ingeleverd. Dit gesprek vindt plaats vóór de zomervakantie.

De beoordeling 'voldoende' of 'goed' op het eindrapport van havo 4 wordt alleen verstrekt als minstens aan de volgende eisen is voldaan:

- 4 culturele activiteiten zijn afgerond, waarbij alle 4 de verslagen 'voldoende' of 'goed' zijn.
- de 2 praktische opdrachten zijn 'voldoende'
- toetsen en in de les gegeven opdrachten zijn gemaakt en beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'

Werkwijzers voorzien in de eisen die aan de handelingsdelen worden gesteld.

Aan het eind van periode vier dien je minstens vier culturele activiteiten te hebben ingeleverd. Als dit handelingsdeel niet is ingeleverd, kost je dit de herkansing. Je levert het vervolgens binnen één week alsnog in.

Alle Gregorianen ontvangen in november de cultuurkaart. Met de cultuurkaart krijg je korting op allerlei culturele evenementen en voorstellingen. Via de website www.cultuurkaart.nl is dat aanbod te zien en is het mogelijk om persoonlijk in te loggen. Voor leerlingen met het vak ckv (in havo 4 en vwo 4 en 5) staat op de cultuurkaart een bedrag van € 5,00. Dit bedrag is tot 15 mei beschikbaar; daarna vervalt het. Naast de cultuurkaart investeert de school in cultuur. Die investering wordt deels uit de ouderbijdrage betaald. Daarnaast ontvangt de school een bedrag per leerling. Op deze wijze worden de culturele activiteiten gefinancierd.

Alle leerlingen krijgen de mogelijkheid om zich op te geven voor een van de aangeboden buitenlesactiviteiten. Zo wordt er een bezoek gebracht aan het Amsterdamse Muziektheater in combinatie met een dansvoorstelling en workshop van Het Nationale Ballet.

Aantal lessen: havo 4: 1 havo 5: 0

Schoolexamens

Handelingsdelen

Je maakt een persoonlijk kunst dossier. Hierin zitten vier verslagen van culturele activiteiten, twee praktische opdrachten, de kunst-autobiografie, het lesmateriaal, verslaggeving van jouw presentatie en de opdrachten die je hebt gemaakt. Het dossier wordt afgesloten met een persoonlijke toelichting in de vorm van een gesprek, waarin wordt geëvalueerd.

Toetsen

HD Handelingsdeel P42

Moment: P42 Weegfactor: 0

Toetsduur: 50 minuten Leerstof: Hoofdstukken film, theater en dans.

Wijze van toetsing: Schriftelijk (video/audio)

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P44

Moment: P44 Weegfactor: 0

Toetsduur: 50 minuten Leerstof: Hoofdstukken muziek, architectuur en beeldende kunst.

Wijze van toetsing: Schriftelijk Eindopdracht/evaluatie.

Type toets:

Herkansing: Nee

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: cult. en kunstz. vorming

Schooljaar 2016 - 2017

HD Handelingsdeel P41

Moment: Wk37; inl. wk39

Weefactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: Kunstautobiografie; start van het vak.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P41

Moment: P41; inl. wk43

Weefactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: Verslag culturele activiteit 1.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P42

Moment: P42; inl. wk2

Weefactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: Verslag culturele activiteit 2.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Voorlopig kunstdossier (controle voortgang).

Herkansing: Nee

HD Praktische opdracht P42

Moment: P42; inl. wk2

Weefactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: Praktische opdracht 1 "Film".

Wijze van toetsing:

De opdracht wordt in groepjes van maximaal 4 personen in de klas gemaakt.

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P43

Moment: P43; inl. wk11

Weefactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: Verslag culturele activiteit 3.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P44

Moment: P44; inl. wk21

Weefactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: Verslag culturele activiteit 4.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Naar aanleiding van de excursieweek.

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Praktische opdracht P44

Moment: P44; inl. wk21

Weefactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: Praktische opdracht 2.

Wijze van toetsing:

Direct naar aanleiding van de excursieweek Londen/Parijs/Berlijn.

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P44

Moment: P44; inl. wk23

Weefactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: Inleveren complete kunstdossier.

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Als je te laat inlevert, kost het de herkansing!

Type toets:

Herkansing: Nee

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: cult. en kunstz. vorming

Schooljaar 2016 - 2017

HD Handelingsdeel T44

Moment: T44

Weegfactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: Afsluiting en evaluatie in de vorm van een (groeps)gesprek.

Wijze van toetsing: Mondeling

Type toets:

Herkansing: Nee

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: lichamelijke opvoeding

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

De volgende vier domeinen komen aan bod tijdens de lessen lichamelijke opvoeding:

- Domein *Bewegen*
- Domein *Bewegen en Regelen*
- Domein *Bewegen en Samenleving*
- Domein *Bewegen en Gezondheid*

Domein *Bewegen*:

De praktijkvaardigheden binnen de verschillende bewegingsdomeinen (totaal 20% van het eindcijfer): spel, turnen, atletiek, bewegen en muziek en zelfverdediging.

Domein *Bewegen en Regelen*:

Algemene vaardigheden gedurende alle lessen l.o. (totaal 60% van het eindcijfer)

- Voldoende inzet tonen
- Samenwerken (rekening houden met elkaar, respect hebben voor elkaar, iedereen bij de les betrekken)
- Zelfstandig werken (houden aan de opdracht, houden aan de spelregels, elkaar helpen)
- Lesgeven en leidinggeven (scheidsrechter zijn, instructie kunnen geven, coachen)
- Kledingvoorschriften (zie schoolreglement)

We maken tijdens de lessen gebruik van kijkwijzers, antwoordbladen, observatieformulieren en lesbrieven.

Domein *Bewegen en Samenleving*:

Deelname aan de sportoriëntatie (totaal 10% van het eindcijfer)

- Squash
- Klimmen
- Fitness

Domein *Bewegen en Gezondheid*:

Verschillende conditietesten en opdrachten gedurende alle perioden (totaal 10% van het eindcijfer)

- Shuttle run test
- Calorie opdracht

Geblesseerden

Geblesseerden zijn verplicht de lessen bij te wonen. Tijdens de les word je ingezet als scheidsrechter, hulpverlener of assistent.

Wanneer het bijwonen van de les onmogelijk is, wordt er na een gesprek met de afdelingsleider, docent l.o. en de leerling een passende regeling getroffen. Bij een blessure heb je altijd je gymspullen en een briefje bij je.

Afwezigheid

Geoorloofde afwezigheid heeft geen consequentie m.b.t. in te halen leerstof of activiteiten zolang het om niet meer dan één les per periode gaat, tenzij het om verplichte onderdelen gaat (Domein "Bewegen en Samenleving" en "Bewegen en Gezondheid"). In dat geval worden er vervangende opdrachten gemaakt op lesvrije dagen van rapportvergaderingen of tijdens inhaallessen.

Zittenblijven

Verplichte deelname aan alle lessen en alle opdrachten.

Afronding

In elke periode wordt een cijfer gegeven voor l.o. (het voortschrijdend gemiddelde)

Het eindcijfer wordt vertaald naar een letter.

0 (onvoldoende) bij een 5,4 of lager

Aantal lessen: havo 4: 2 havo 5: 1

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: lichamelijke opvoeding

Schooljaar 2016 - 2017

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

SE Eindcijfer

Moment: P52

Weegfactor: 1

Toetsduur:

Leerstof: Zoals in de 'Inleiding' onder het kopje 'Afronding' is vermeld, houdt je docent in een aftekenschema alle opdrachten en handelingsdelen bij. Ook staat daar vermeld hoe wordt gehandeld als een opdracht of handelingsdeel 'onvoldoende' is.

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: loopbaanoriëntatie en -begeleiding

Schooljaar 2016 - 2017

Inleiding

Vanaf klas 4 staat LOB in het lesrooster. Het begrip LOB staat voor LoopbaanOriëntatie en -Begeleiding. Middelbare scholieren zijn wettelijk verplicht zich te oriënteren op een vervolgstudie en de beroepenmarkt. Om dit te bereiken heeft onze school een LOB-programma met o.a. voorlichtingsactiviteiten, decanlessen en buitenlesactiviteiten. In het LOB-proces spelen mentoren en decanen een belangrijke rol. Zij hebben geregeld contact, soms individueel, soms in klassenverband, over de stappen in het keuzeprocess en laten leerlingen reflecteren op eerder gemaakte keuzes. Ook hebben zij contact met ouders en schoolleiding. De eindverantwoordelijkheid voor het met goed gevolg doorlopen van LOB ligt bij de ouders en leerlingen.

Het keuzeprogramma is als volgt opgebouwd:

1. Havo 3: Wie ben ik? Wat kan ik? Wat wil ik?
2. Havo 4: Oriëntatiefase. Welke opleidingen zijn er?
Welke mogelijkheden heb ik straks met mijn diploma?
3. Havo 5: Specialisatie; welk vervolgonderwijs kies ik?

Iedere leerling doet per leerjaar een minimum aantal opdrachten. Deze opdrachten staan omschreven en worden gemaakt met behulp van de digitale methode Keuzeweb, die te vinden is via onze schoolwebsite (link: gregorius.dedecaan.net). Je krijgt aan het begin van klas 3 een inlogcode waarmee je toegang krijgt tot deze methode. Als je alle verplichte opdrachten hebt gedaan, sluit je LOB voor dat jaar af.

Aantal lessen: havo 4: 1 havo 5: 0

Schoolexamens

Handelingsdelen

Toetsen

HD Handelingsdeel P41

Moment: P41; wk45

Weegfactor: 0

Toetsduur:

Leerstof:

Wijze van toetsing:

STUVO - voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd door decanenkring (oktober 2016); week daarna verslag inleveren op Keuzeweb.

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P42

Moment: 26 nov 2016

Weegfactor: 0

Toetsduur:

Leerstof:

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Oud-leerlingenavond; verslag inleveren via Keuzeweb.

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P42-P43

Moment: P42

Weegfactor: 0

Toetsduur:

Leerstof:

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Open dag; verslag inleveren via Keuzeweb.

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P44

Moment: wk 22

Weegfactor: 0

Toetsduur:

Leerstof:

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Inleveren balansverslag.

Type toets:

Herkansing: Nee

Programma van toetsing en afsluiting

studie: havo 4 tweede fase

vak: loopbaanoriëntatie en -begeleiding

Schooljaar 2016 - 2017

HD Handelingsdeel P44

Moment: 2 juni 2017

Weegfactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: **Controle van je portfolio door je decaan.**

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P51

Moment: P51

Weegfactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: **Decaangesprek; in P51 ontvang je een uitnodiging voor een gesprek.**

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P51-P52

Moment: P51-P52

Weegfactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: **Open dag.**

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P51-P52-P53

Moment: P51-P52-P53

Weegfactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: **Meeloopdag / stagedag.**

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P53

Moment: P53

Weegfactor: 0

Toetsduur: april 2018

Leerstof: **Keuzemoment: inschrijven voor je vervolgstudie.**

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P53

Moment: april 2018

Weegfactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: **Inleveren eindverslag.**

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee

HD Handelingsdeel P53

Moment: april 2018

Weegfactor: 0

Toetsduur:

Leerstof: **Eindbeoordeling door je decaan.**

Wijze van toetsing:

Type toets:

Herkansing: Nee